

Змест адукацыі вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення

Святлана Пятроўна Хабарава
дацент, кандыдат педагагічных навук

Пытанні:

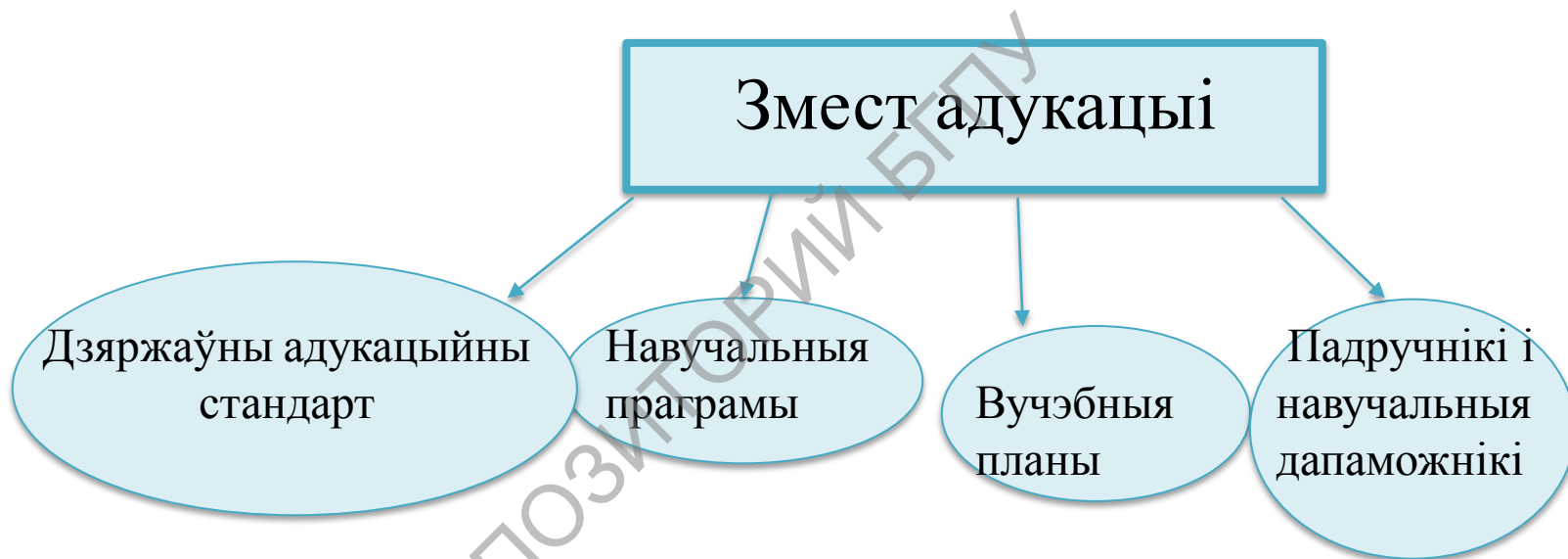
1. Агульная характарыстыка зместу адукацыі вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення.
2. Падручнікі і навучальныя дапаможнікі для вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення, структура падручнікаў.
3. Актуальныя праблемы ўдасканальвання зместу адукацыі вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення.

Змест спецыяльнай адукацыі:

гэта педагагічна адаптаваны сацыяльны вопыт у складзе

- сістэмы ведаў, уменняў, навыкаў,
- спосабаў дзейнасці,
- вопыту творчай дзейнасці,
- эмацыянальна-каштоўнасных адносін.

Агульная характарыстыка заместу адукацыі

Адукацыйны стандарт
СПЕЦЫЯЛЬНАЯ АДУКАЦЫЯ
(асноўныя нарматывы і
патрабаванні)

УМАЦАВАНЫ
ПАСТАНОВАЙ

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
11.06.2010

Задачы адукацыйнага стандарта

- аптымальная ступень упарадкавання структуры, зместу спецыяльнай адукацыі, яе вынікаў, аб'ёму аптымальнай вучэбнай нагрузкі для вучняў з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця;
- паслядоўнасць ў змесце спецыяльнай адукацыі;
- рэгуляванне ўзаемаадносін удзельнікаў адукацыйнага працэсу ў дасягненні мэт спецыяльнай адукацыі, павышэнні яе якасці.

Склад карэцыйных заняткаў для вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення

Карэцыя парушэнняў вуснага
маўлення

Карэцыя парушэнняў пісьмовага
маўлення

Лагарытміка

Сацыяльнае арыентаванне

Сучасныя сродкі камунікацыі

Навучальная праграма

нарматыўны дакумент, які раскрывае змест ведаў, уменняў, навыкаў па вучэбнаму прадмету, логіку вывучэння асноўных ідэй светапогляду з указаннем паслядоўных тэм, пытанняў і агульнай дазіроўкі часу на іх вывучэнне.

Агульны склад вучэбнай праграмы

Вучэбны план

- з'яўляецца тэхнічным нарматыўным прававым актам, які распрацоўваецца на аснове тыпавога вучэбнага плана сярэдняй школы з улікам асаблівасцей фізічнага і (або) псіхічнага развіцця вучняў,
- уключае пералік абавязковых для вывучэння вучэбных прадметаў па класах,
- вызначае колькасць вучэбных гадзін на іх вывучэнне,
- вызначае колькасць вучэбных гадзін на правядзенне карэкцыйных і факультатывых заняткаў;
- вызначае абавязковую і максімальную дапушчальную вучэбную нагрузку ў тыдзень на аднаго вучня ў кожным класе;
- вызначае агульную колькасць вучэбных гадзін, якія фінансуюцца з рэспубліканскага і (або) мясцовага бюджэтаў на правядзенне вучэбных заняткаў (заняткаў).

Вучэбны план

Пералік вучэбных прадметаў і колькасць вучэбных гадзін на вывучэнне асобных вучэбных прадметаў у навучальным плане спецыяльнай агульнаадукацыйнай школы для дзяцей з цяжкімі парушэннямі маўлення

вызначаюцца ў залежнасці ад магчымасці засваення зместу вучэбных прадметаў вучнямі,

могуць не супадаць з пералікам навучальных прадметаў і колькасцю вучэбных гадзін на вывучэнне асобных навучальных прадметаў, вызначаных тыповым вучэбным планам сярэдняй школы

Падручнік і навучальныя дапаможнікі

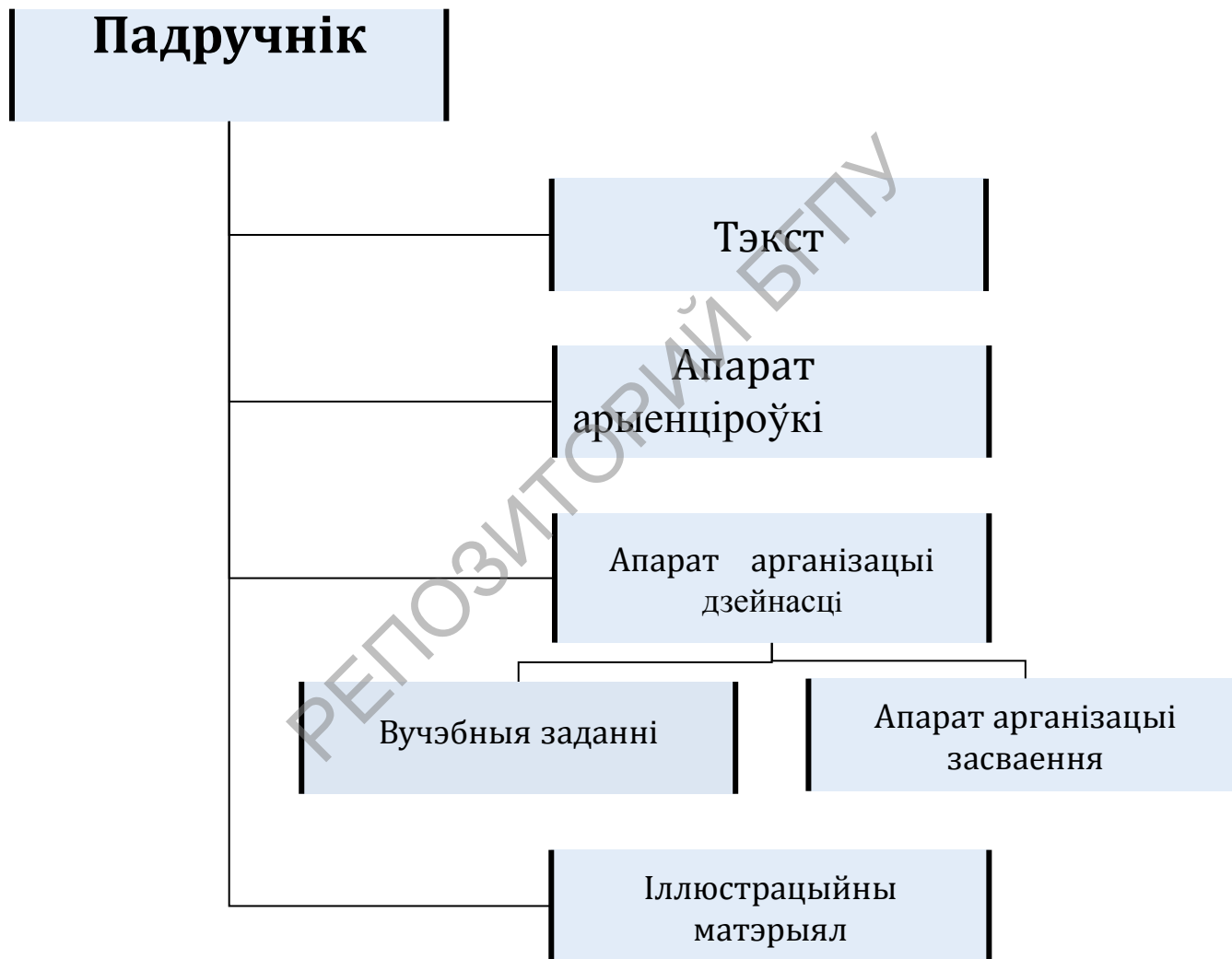
Падручнік - гэта сродак навучання, у якім адлюстраваны змест асноўных пытанняў вывучаемага вучэбнага прадмета.

Разнастайнасці навучальных дапаможнікаў – хрэстаматыі, зборнік задач і практыкаванняў, атласы, пропісі, сшыткі па вучэбным прадметам, дзённікі назірання і інш.

Падручнік і навучальныя дапаможнікі

Падручнік ствараецца ў поўнай адпаведнасці з праграмай вучэбнай дысцыпліны, з улікам зместу, яго прадметнага аб'ёму, дзейнасці, характару агульнавучэбных і спецыяльных уменняў, тэхналогіі фарміравання паняццяў.

Структура падручніка

Патрабаванні да падручнікаў для вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення

1. Даступнасць тэкста падручніка для вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення.
2. Стварэнне умоў для фарміравання вуснай і пісьмовай мовы вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення.
3. Варыятыўнасць зместу тэксту падручніка.
4. Сістэматызацыя інфармацыі ў падручніку.
5. Улік асаблівасцей пазнавальнай дзейнасці вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення.
6. Індывідуалізацыя навучання сродкамі падручніка.
7. Дыферэнцыяцыя навучальнага матэрыялу.
8. Арыентацыя на разуменне вучнямі з цяжкімі парушэннямі маўлення паняццяў, прадстаўленых у тэкстах падручніка, фарміраванне ўменняў параўноўваць, абагульняць, аналізаваць, класіфікаваць і інш.
9. Стварэнне ўмоў для даследчай дзейнасці, выкарыстанне сістэмы праблемных заданняў, праблемнай формы выкладання матэрыялу.
10. Выкарыстанне сродкаў стымулявання вучняў да самастойнай працы.
11. Стварэнне камфортнага рэжыму разумовай працы.

Актуальныя праблемы ўдасканалення зместу адукацыі вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення

- Прыбліжэнне зместу адукацыі вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення да патрабаванняў сучаснага грамадства з улікам сацыяльна-эканамічных умоў, якія змяняюцца.
- Забеспячэнне вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення ведамі, якія выконваюць функцыю, якая развівае, што садзейнічае не толькі прадметнай падрыхтоўцы, але і станаўленню сацыяльнага вопыту і карэкцый асобы на аснове ўліку індывідуальных і ўзроставых асаблівасцей дзяцей, іх патрэбаў і магчымасцей на кожным этапе навучання.
- Удасканаленне і ўкараненне стандартаў спецыяльнай адукацыі.
- Распрацоўка новых і карэкцыя існуючых праграм спецыяльнай адукацыі з улікам інклюзіўнага падыходу да адукацыі навучэнцаў з цяжкімі парушэннямі маўлення, распрацоўка варыятыўных вучэбных планаў.
- Распрацоўка новых і ўдасканаленне дзеючых падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў для навучэнцаў з цяжкімі парушэннямі маўлення.

Змест адукацыі вучняў з цяжкімі парушэннямі маўлення

Святлана Пятроўна Хабарава
дацент, кандыдат педагагічных навук